

Vse dimenzije velenjskega premogovnika

BORUT HOČEVAR
borut.hocivar@finance.si

Kako velik je Premogovnik Velenje, koliko premoga izkopljejo, kako preoblikuje Šaleško dolino? Podatke je predstavil Ivan Pohorec, vodja proizvodnega področja in glavni tehnični vodja v velenjskem rudniku.

Premogovni sloj pod Šaleško dolino je dolg približno devet kilometrov in sega od vzhodnega dela Velenja do Topolšice. Na najširšem mestu dosega 2,5 kilometra, na najdebelejšem 160 metrov, je začel predstavitev Pohorec.

V preteklosti je bilo premoga več kot 800 milijonov ton. Rudariti so začeli leta 1875, doslej so izkopal 255 milijonov ton, od pristojnega ministrstva pa je potrjeno, da lahko izkoristijo še nekaj več kot sto milijonov ton. Sicer je premoga še več, vendar v delu sloja od Šoštanja do Topolšice, kjer izkop ne bi bil ekonomsko upravičen. Premogovnik Velenje ima koncesijo na pridobivalnem prostoru, ki je velik 11 kvadratnih kilometrov. Območje je bilo določeno leta 2002.

Dolina šaleških jezer
Ko izkopljejo premog in ga tran-

sportirajo na površje, v jami ne nastaja praznina, ampak se zgornji materiali posedejo, na površju pa zato nastajajo jezera, je razložil Pohorec in jezera opisal.

Prvo je bilo Škalsko jezero. Leži v Velenju, na vzhodnem robu pridobivalnega prostora. Največje je Velenjsko jezero s površino 200 hektarjev in največjo globino 65 metrov. Šoštansko ali Družmirsko jezero je globoko do 90 metrov, njegova površina je 180 hektarjev. Ker zdaj kopljejo premog pod Šoštanskim jezerom, bo jezero raslo in doseglo okoli 230 hektarjev. Jezera so pretočna, vsako ima svoj vodni vir.

Gradnja stavb na pridobivalnem prostoru ni možna. V preteklosti so morali zaradi rudarjenja preseliti okoli tri tisoč prebivalcev vasi Pesje, Družmirje in Gaberke.

Med rudarjenjem načrpajo iz zemlje okoli 2,5 milijona kubičnih metrov vode na leto. Približno polovica vode je čista in jo prečrpajo v Škalsko jezero, drugo polovico pa odvedejo na čistilno napravo v Šoštanju.

Največje gradbišče v Sloveniji

V jami je približno 51 kilometrov rovov in je največje gradbišče v Sloveniji. Na leto opus-

tijo okoli šest kilometrov rovov oziroma, kot jim pravijo rudarji, prog. Približno toliko rovov pa zgradijo na novo. Na različnih lokacijah v jami deluje osem delovišč. Največja globina v premogovniku je 165 metrov pod morjem oziroma 530 metrov pod površjem.

Premog kopljejo na dveh odkopih, pripravljajo pa tri nove. Pridobivanje premoga na enem odkopu končajo približno v letu dnu, potem začnejo na drugem. Delujoča odkopa imenujejo jami Pesje in Preloge, čeprav so rovi povezani in je jama ena. Na posameznem odkopu montirajo okoli 3.500 ton železa. V jamo, po njej in iz nje vozijo opremo z visečimi lokomotivami, na leto prepeljejo okoli 88 tisoč enot različnih delov. Uporabijo tudi od pet do deset ton gospodarskega razstreliva na leto.

Premog pripeljejo na površino s sistemom trakov. V premogovniku ga zmeljejo na debelino 3,5 centimetra. Pred odvozom v TEŠ premog naložijo na deponijo, ki ima zmogljivost 700 tisoč ton. Ob našem obisku je bilo na deponiji 226 tisoč ton premoga.

Heterogeni lignit

Lani je znašala proizvodnja 2,6 milijona ton premoga, za prihodnja leta načrtujejo od 2,5

■ Premogovni sloj pod Šaleško dolino je dolg približno devet kilometrov in sega od vzhodnega dela Velenja do Topolšice. Na najširšem mestu dosega 2,5 kilometra, na najdebelejšem 160 metrov, je razložil Ivan Pohorec, vodja proizvodnega področja in glavni tehnični vodja v velenjskem rudniku.

do tri milijone ton. Prejšnja leta so proizvedli od tri do štiri milijone ton premoga. Do leta 2003 so prodajali premog tudi na drobno, in sicer okoli 30 tisoč ton na leto, zdaj ga pridobivajo samo še za Termoelektrarno Šoštanj.

Šaleški lignit je zelo heterogen. V višjih slojih je bolj kakovosten, kurilna vrednost lahko znaša tudi 12 ali več megajoulov na kilogram. Povprečje načrtovanih odkopov je 10,55 megajoula na kilogram, je napovedal Pohorec in končal s primerjavo:

- do šest megajoulov na kilogram ima šota,
- od šest do 12 ima lignit,
- od 12 do 18 je rjavi premog,
- od 18 do 24 je črni premog,
- nad 24 megajoulov na kilogram pa je antracit.

■ Muzejski napredovalni stroj, predstavljen pred velenjskim premogovnikom.

■ Muzejska predstavitev hidravličnega podporja, kakršnega so uporabljali v premogovniku.

ODGOVOR
NA IZZIVE
ENERGETSKE
SAMOOSKRBE
SLOVENIJE.

gen-energija.si

Gen
SKUPINA